

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/167/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315202145
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4315202145.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: F. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX X., t. č. bytom u T. O., A. 4, E. proti odporcovi: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 19. marca 2015 č. k. 15C/109/2015-31 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy navrhovateľa vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 11. 2003. Ďalším výrokom uložil spoločnosti Cloetta Slovakia, s. r. o., IČO: 35 962 488, so sídlom Zeppelina 5, 934 01 Levice nevykonávať zrážky zo mzdy navrhovateľa pre odporcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 28. 11. 2003, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V poradí tretím výrokom rozhodnutia uložil navrhovateľovi, aby v lehote 30-tich dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podal návrh na začatie konania vo veci samej. Posledným výrokom rozhodol, že o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 8 veta prvá, § 76 ods. 1 písm. f/, ods. 2, ods. 3, ods. 4 OSP. Poukázal na to, že účastníci konania uzavreli Zmluvu o úvere č.4250361, ktorá sa stala právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov navrhovateľovi. Súčasťou tejto zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dňa 15. 04. 2014 odporca zaslal zamestnávateľovi navrhovateľa, ktorým je Cloetta Slovakia, s. r. o., IČO: 35 962 488, so sídlom Zeppelina 5, 934 01 Levice, žiadosť o zrážky zo mzdy. Odporca v žiadosti o zrážky zo mzdy žiadal, aby zamestnávateľ navrhovateľa vykonával mesačné zrážky zo mzdy, pričom ich výšku špecifikoval iba ako " maximálnu možnú mieru" a zrážky žiadal vykonávať až do úplného uhradenia dlhu, ktorý ku dňu 15. 04. 2014 predstavoval sumu 3.442,80 eura. Zamestnávateľ navrhovateľa potvrdil prijatie tejto žiadosti a k 03. 02. 2015 zrazil navrhovateľovi zrážky v úhrnnej sume 537,81 eura. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na článok 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a uviedol, že po oboznámení sa s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia a s listinami pripojenými k návrhu (zmluva o úvere, dohoda o zrážkach zo mzdy, žiadosť o zrážky zo mzdy) sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podaného navrhovateľom, návrh považoval za dôvodný, a preto mu v celom rozsahu vyhovel. O trovách predbežného opatrenia rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej v zmysle § 145 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, domáhajúc sa ním zmeny napadnutého uznesenia a zamietnutia návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Uviedol, že na vydanie predbežného opatrenia neboli naplnené predpoklady. Navrhovateľ spolu s podaným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia nepredložil také dôkazy a neosvedčil také skutočnosti, ktoré by

opodstatňovali jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka, bola uzatvorená písomne medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Predmetná dohoda spĺňa všetky všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, obsahuje tiež súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom tieto zrážky neboli dohodnuté vo výške, ktorá by odporovala ustanoveniu § 551 Občianskeho zákonníka. Dohoda predstavuje samostatný dokument, ktorý predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter nie je vylúčená. Ďalej uviedol, že navrhovateľ nepreukázal ani existenciu hrozacej ujmy, neosvedčil, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mu mohla vzniknúť značná, závažná a dokonca neodstrániteľná ujma. Nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by navrhovateľovi vznikla závažnejšia ujma ako realizovaním tejto dohody. Nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok navrhovateľa voči odporcovi vyšší, ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy navrhovateľa.

K odvolaniu odporcu sa navrhovateľ písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je treba podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 odsek 1 písmeno f) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 odsek 2 OSP predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Predbežné opatrenie je inštitútom, ktorý nachádza uplatnenie v situáciách, kedy nemožno čakať na skončenie konania vo veci samej, ale je potrebné ešte pred meritórnym rozhodnutím prijať určité dočasné opatrenie, pretože sa javí byť danou hrozba, že konečné rozhodnutie nebude už mať pre hmotno-právny vzťah medzi účastníkmi význam. Predbežné opatrenie tak predstavuje procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provízórneho charakteru, ktorého účelom je zabezpečiť podmienky na poskytnutie reálnej účinnej a efektívnej súdnej ochrany účastníkom konania, najmä z hľadiska zaručenia nerušeného rozhodovania vo veci samej.

Rozhodovanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v občianskom súdnom konaní treba považovať za integrálnu súčasť základného práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 Ústavy Slovenskej republiky. Zo zásady rovnosti účastníkov konania však nemožno vyvodzovať nijaký abstraktný postulát, že účastníci konania - bez zreteľa na ich postavenie a konkrétnu procesnú situáciu - musia v každej časti či druhu konania súčasne disponovať určitým procesným prostriedkom. V prípade niektorých procesných prostriedkov z ich povahy a účelu vyplýva, že ich uplatnenie má k dispozícii len jedna strana, tomu zodpovedá aj príslušná zákonná úprava. Tak tomu je aj v prípade návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, lebo cieľom tohto návrhu je dosiahnuť požadovanú dočasnú súdnu ochranu a v danom kontexte má právna úprava zaručiť účinnosť poskytnutej súdnej ochrany.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. OSP).

Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Predbežné opatrenie, ktoré možno vydať podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) OSP je svojím obsahom univerzálne a umožňuje nariadiť dočasné zabezpečenie s cieľom upraviť pomery účastníkov a vylúčiť obavu zo zmarenia výkonu súdneho rozhodnutia. Predbežným opatrením možno ukladať povinnosť v zásade len účastníkovi. Uloženie povinnosti inej osobe zákon pripúšťa, ak je možné to od nej spravodlivo žiadať.

V podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, doručenom súdu prvého stupňa dňa 17. 02. 2015, navrhovateľ uviedol, že s odporcom uzatvoril formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu - Zmluvu o úvere č. 4250361. Zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inými kogentnými ustanoveniami zákona. Súčasťou typovej formulárovej zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť, keď jeho zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Poukázal na to, že obava, že odporca naplní zásah do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, sa reálne naplnila, pričom v záujme predídania vzniku ujmy žiadal, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. Záverom uviedol, že vo veci samej sa bude domáhať ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ochrany práv spotrebiteľa a žiadať, aby súd naplnil čl. 6 ods. 1 Smernice 96/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere č. 4250361 zo dňa 28. 11. 2003, ktorá obsahuje značné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ako celok v ich vzájomnej viazanosti nemôže obstáť.

S ohľadom na skutočnosti uvedené v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd prvého stupňa vo veci rozhodol napadnutým uznesením tak, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, pričom sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podaného navrhovateľom.

Vychádzajúc zo skutočností uvedených navrhovateľom v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako i z obsahu spisu a listín predložených v prejednávanej veci, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, a preto ho potvrdil. Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, pričom odvolací súd má za to, že navrhovateľ preukázal potrebu dočasne upraviť pomery účastníkov konania. Odvolací súd zdôrazňuje, že predbežné opatrenie je možné vydať v prípade, ak sú osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčené, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, keď bez okamžitej a dočasnej úpravy pomerov by bolo právo účastníkov ohrozené. Rovnako ako súd prvého stupňa je toho názoru, že tieto základné atribúty dôvodnosti predbežnej úpravy vo forme predbežného opatrenia navrhovateľ osvedčil. Navrhovateľ osvedčil existenciu nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, keď primárne osvedčil existenciu žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo strany odporcu, adresovanú zamestnávateľovi navrhovateľa. V nadväznosti na uvedené bol vo vzťahu k zamestnávateľovi navrhovateľa daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia v súlade s ustanovením § 76 odsek 2 OSP, pričom tento subjekt sa s predbežným opatrením stotožnil a odvolanie nepodal. Čo sa týkalo odporcom namietanej zákonnosti dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, odvolací súd dodáva, že túto dohodu je možné vo všeobecnosti uzavrieť ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi a pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka a platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Veriteľ nadobúda voči platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy. Týmto okamihom platiteľovi mzdy vzniká zo zákona povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka a poukazovať ich veriteľovi dovtedy, kým nebude pohľadávka uspokojená. Ak platiteľ mzdy nesplní povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy a poukazovať ich veriteľovi, veriteľovi vzniká nárok na náhradu škody voči platiteľovi mzdy, ak sú splnené aj ostatné podmienky na uplatnenie nároku (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom

na zabezpečenie peňažnej pohľadávky len v prípade, že medzi účastníkmi existuje platný záväzkový vzťah, z ktorého táto pohľadávka vznikla, a tým sa bude zaoberať súd pri rozhodovaní o návrhu vo veci samej, v prípade, že navrhovateľ v súdom stanovenej lehote návrh vo veci samej podá. Z hľadiska úspešnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia však bolo preukázané, že je tu právny vzťah medzi účastníkmi konania, a že tento právny vzťah vyžaduje predbežnú úpravu pomerov vo forme nariadenia predbežného opatrenia v navrhovateľom požadovanom znení.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, videl dôvody na dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP.

V zmysle § 145 OSP o náhrade trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s predbežným opatrením, rozhodne súd prvého stupňa až v rámci rozhodnutia o náhrade trov celého konania, a preto o trovách predbežného opatrenia odvolací súd nerozhodoval.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.